



**Monumentnummer\*: 525310**

Smallepad 5  
3811 MG Amersfoort  
Postbus 1600  
3800 BP Amersfoort  
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21  
F 033 421 77 99  
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument  
Inschrijving register\*: 21 mei 2002  
Kadaster deel/nr: 18207/27

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>		
Delft		Delft		Zuid-Holland		
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Nieuwe Plantage	58		2611 XK	Delft		
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
Delft		N			2853	

#### *Rijksmonumentomschrijving\*\**

##### Inleiding

Het RAADHUIS met BURGEMEESTERSWONING aan de Nieuwe Plantage 58 is in 1877 gebouwd voor de inmiddels opgeheven gemeente Vrijenban en haar toenmalige burgemeester. Het betreft een ontwerp van de architect B. Schelling Azn., die de tweede prijs kreeg in de hiervoor uitgeschreven prijsvraag omdat het prijswinnende ontwerp te duur bleek. De stijl van het gebouw is een voorbeeld van Eclecticisme, waarin invloeden van de Hollandse Renaissance aanwijsbaar zijn. De bouwstijl is herkenbaar aan de op schilderachtige effecten gerichte vormtaal. Hierbij is gebruik gemaakt van ten opzichte van elkaar verspringende bouwvolumes, een toren-element, kleurig siermetselwerk en pleisterwerk. Na de opheffing van de gemeente vrijenban kreeg het pand de bestemming van ambtswoning van de burgemeester van Delft.

Het interieur is in een aantal verbouwingen, waarvan de laatste in 1997, aangepast aan een kantoorfunctie, waarbij vrijwel alle originele decoraties verdwenen zijn. Ook de tuin is verloren gegaan. Het pand maakt deel uit van het beschermde stadsgezicht van Delft.

##### Omschrijving

Het vrijstaande pand is direct aan de oostzijde van de vroegere Vrijenbanselaan (thans Nieuwe Plantage) gesitueerd. Het gebouw is verticaal opgebouwd uit een kelder, begane grond, verdieping en kaplaag onder een

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



afgeplat samengesteld schilddak, met een steil, afgeplat schilddak boven het torenvolume. Het steile schilddak is gedekt met leien in Maasdekking en wordt bekroond door een gietijzeren hekwerk met vlaggenstok. Op de daken bevinden zich meerdere dakkapellen.

De samengestelde plattegrond heeft in hoofdopzet een rechthoekige vorm, met aan alle vier gevels risalerende delen. De gevels zijn opgetrokken uit rode baksteen in kruisverband. Gele bakstenen zijn als horizontale banden over de gevels aangebracht en tevens met de rode bakstenen verwerkt in het bloktandpatroon ter hoogte van de begane grond en de verdieping. De gevels hebben een hardstenen plint. Pleisterwerk is op de gevels toegepast bij de waterlijst, de lekdorpels met consoles, in rondbogen met decoratieve sluitstenen boven de vensters en de entree, alsmede in fries, kroonlijst en attiek.

De vensters op de begane grond zijn voorzien van een rondboogvormig bovenlicht, de vensters op de verdieping daarentegen met een segmentboogvormig bovenlicht. Dit onderscheid geldt echter alleen de representatieve geveldelen. De overige vensters zijn segmentboogvormig. Vrijwel alle vensters hebben kruisramen onder een tweeruits bovenlicht.

De nadruk ligt op de voorgevel (westzijde) van het pand. De asymmetrische voorgevel bezit twee risalieten, de linker risaliet met afgeschuinde zijkanen, de rechter risaliet in de vorm van een rechthoekige toren. Centraal in de gevelwand, tussen de twee risalieten bevindt zich een tweelaagse loggia met gietijzeren en houten detailleringen.

In de linker hoekrisaliet zijn in beide bouwlagen vier gevelopeningen opgenomen, de afgeschuinde zijden meegeteld. Dubbele openslaande deuren, in de afgeschuinde zijde en in de teruggelegen gevel, geven toegang tot de dubbele loggia, die opgebouwd is uit een stapeling van drie rondbogen met daarboven een Serliana-motief. Hoekpilasters benadrukken de rechthoekige vormen van de rechter risaliet. In de eerste bouwlaag is de entree ondergebracht. Deze is bereikbaar middels een hardstenen trap, die aan weerszijden door muurtjes is omlijst. In de tweede bouwlaag bevindt zich, boven een decoratief paneel, een venster met segmentboog en een binnenwerk in de vorm van een Serliana-motief.

Het rechter deel van de asymmetrische achtergevel vormt een twee bouwlagen tellende risaliet. Voor het linker deel van de achtergevel is een (keuken-)uitbouw geplaatst, bestaande uit een kelder en één bouwlaag onder een schilddak. Tussen de twee risalieten bevindt zich een smalle trap, die toegang geeft tot de achterdeur.

De asymmetrische linker zijgevel is onderverdeeld in drie blokken, waarvan het middelste blok is teruggelegen. In dat middendeel en in het blok links daarvan staan twee vensters in beide bouwlagen. In de topgevel boven het linker blok bevindt zich een klein tweelichts venster. Het rechter blok is gesloten, met uitzondering van de afgeschuinde zijde, die echter reeds als onderdeel van de voorgevel is benoemd.

De asymmetrische rechter zijgevel is opgebouwd vanuit het vrijwel gesloten gevelvlak van het torenelement geheel links en een breder gevelvlak, dat opgedeeld is in vijf traveeën, met in elke travee vensters in beide bouwlagen.

#### Waardering

Het voormalige raadhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de stedenbouwkundige waarde.



Het raadhuis is van cultuurhistorische waarde als een bijzondere uitdrukking van een specifieke functie, namelijk als representatief raadhuis gecombineerd met een ambtswoning, van de inmiddels opgeheven gemeente Vrijenban.

Het raadhuis is van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een Eclectische bouwstijl, vanwege de plaats die het inneemt in het oeuvre van de architect Schelling en vanwege de karakteristieke hoofdvorm, het materiaalgebruik en de detaillering van het exterieur. Het raadhuis is tevens van belang vanwege de redelijke mate van gaafheid.

Het raadhuis heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de bijzondere ligging aan de noordwestelijke rand van de stad Delft.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen	Bestuursgebouw en onderdl	Gemeentehuis
Woningen en woningbouwcomplexen	Dienstwoning(K)	Ambtswoning